

Matematička indukcija - dokazivanje korektnosti algoritma

1. Neka je P funkcija koja prirodni broj n preslikava u prirodni broj sa istim ciframa, ali u obrnutom poretku (npr: $P(12345) = 54321$). Konstruisati algoritam koji za ulaznu vrednost - prirodan broj n , izračunava vrednost $P(n)$. Dokazati korektnost napisanog algoritma.
(* pseudo PASCAL-like kôd*)

REŠENJE:

Algoritam INVERZIJA (n);

input: n;

output: m;

begin

m:=0;

k:=n;

i:=0;

while k>0 do

begin

    m:=m*10+k mod 10;

    k:=k div 10;

    i:=i+1;

end

end.

Dokaz izvodimo za brojeve n koji se ne završavaju nulom.

Invarijanta petlje je relacija izmedju promenljivih koja važi nakon svakog izvršenja bloka naredbi u okviru petlje.

Dokažimo primenom matematičke indukcije da je relacija $n = k \cdot 10^i + P(m)$ invarijanta petlje, tj. dokažimo da ova relacija važi pre ulaska u petlju i nakon svakog izvršenja bloka naredbi u okviru petlje. Takođe dokažimo i da je iskaz "i je broj cifara broja m" invarijanta petlje.

Baza: Za $i = 0$ (dakle pre prvog izvršenja petlje) imamo:

$$n = k \cdot 10^0 + P(m);$$

$$n = k + P(0);$$

$$n = n + 0,$$

i m ima nula cifara (smatramo da broj 0 ima nula cifara) pa tvrđenje važi.

IH: Pretpostavimo da tvrđenje važi za i (tj. da važi nakon i izvršenja bloka naredbi u okviru petlje) i dokažimo da važi i za $i + 1$. Dakle, na osnovu pretpostavke važi $n = k \cdot 10^i + P(m)$.

Naredna vrednost promenljive k je $k \text{ div } 10$, pa treba dokazati

$$n = k' \cdot 10^{i+1} + P(m'), \Leftrightarrow$$

$$n = (k \text{ div } 10) \cdot 10^{i+1} + P(m \cdot 10 + (k \text{ mod } 10)), \Leftrightarrow$$

$$n = (k \text{ div } 10) \cdot 10^{i+1} + P(m) + (k \text{ mod } 10) \cdot 10^i, \Leftrightarrow$$

$$n = ((k \text{ div } 10) \cdot 10 + (k \text{ mod } 10)) \cdot 10^i + P(m), \Leftrightarrow$$

$$n = k \cdot 10^{i+1} + P(m)$$

što je tačno na osnovu induktivne pretpostavke.

Pri prelasku na treći red koristili smo induktivnu pretpostavku da je i broj cifara broja m .

Naravno, i ovo tvrđenje treba dokazati za nove vrednosti m' i i' .

Tvrđenje važi, jer je $i' = i + 1$, $m' = m \cdot 10 + k \text{ mod } 10$.

Dokažimo još i da algoritam završava rad. Na početku je $k > 0$ i nakon svakog prolaska kroz petlju k se smanjuje, tako da će u konačnom broju koraka k dostići vrednost 0.

Tada algoritam završava sa radom i za $k = 0$ imamo da je $n = P(m)$, pa je $P(n) = m$

(jer za svako $x \in N$, $P(P(x)) = x$), gde je $P(m)$ funkcija koja prirodan broj n preslikava u prirodan broj sa istim ciframa, ali u obrnutom poretku).

Napomena: Ako bismo želeli da obuhvatimo i brojeve koji se završavaju jednom ili sa više nula, algoritam bi bio isti, ali bi dokaz morao da se izmeni. Umesto pomenute invarijante petlje, trebalo bi uzeti relaciju

$$n = k \cdot 10^i + P(m) \cdot 10^j, \text{ gde je } l \text{ broj nula kojima se završava broj } n.$$

2. Konstruisati algoritam koji konvertuje dekadni broj u njegov oktalni zapis. Dokazati korektnost tog algoritma.

Algoritam Okt_cifre(n);

Input: n

Output: b (niz oktalnih cifara broja n)

begin

t:=n; k:=0;

while (t>0) do

begin

k:=k+1; b[k]:=t mod 8; t:=t div 8;

end

end,

Invarijanta petlje: Neka je m broj cije su oktalne cifre dobijene nakon k prolazaka kroz while ciklus, pri cemu $b[1]$ je najniza oktalna cifra. Tada je $n=t \cdot 8^k + m$

Baza: za $k=0$, vazi da $t=n$, $m=0$, te je ovo tvrdjenje tacno

Induktivni korak: Neka je ovo tvrdjenje tacno za neko $k \neq 0$

U narednom prolasku kroz ciklus dobijaju se nove vrednosti

$b[k+1]=t \text{ mod } 8$, $t'=t \text{ div } 8$, $m=b[k+1] \cdot 8^k + m'=(t \text{ mod } 8) \cdot 8^k + m$, te je

$t' \cdot 8^k + m' = t' \cdot 8^{k+1} + m' = (t \text{ div } 8) \cdot 8^{k+1} + (t \text{ mod } 8) \cdot 8^k + m = 8^k(8 \cdot (t \text{ div } 8) + (t \text{ mod } 8)) + m = t \cdot 8^k + m = n$ (zbog induktovne hipoteze)

Da li algoritam terminira rad, tj. da li će u nekom trenutku biti $t=0$?

Niz $t_k=t_{k-1} \text{ div } 8$ je monotono opadajući niz prirodnih brojeva, te je po algebarskom principu minimalnog elementa ograničen odozdo nulom.

Kako je posle poslednjeg prolaska kroz petlju $t=0$, u tom trenutku će biti $m=n$, čime je korektnost algoritma dokazana.

3. Konstruisati algoritam za konverziju binarnog zapisa nekog broja u oktalni i dokazati korektnost napisanog algoritma.

REŠENJE:

Brojevi u binarnom zapisu su predstavljeni nizom nula i jedinica, a brojevi u oktalnom zapisu nizomcifara od 0 do 7. Za konverziju binarnog zapisa nekog broja n u oktalni primenjuje se sledeći algoritam:

Algoritam KonvBinOkt

Input: $b[], k$ /* binarni zapis broja n i broj cifara binarnog zapisa */

Output: $o[], i$ /* oktalni zapis broja n, broj cifara */

begin

d:=0;

l:=0;

while $l < k$ do

begin

$d:=d+2^l * b[l+1];$

$l:=l+1;$

end

$t:=d;$

$i:=0;$

while $t > 0$ do

begin

$i:=i+1;$

$o[i]:=t \text{ mod } 8;$

```
t:=t div 8;
```

```
end
```

```
end.
```

U prvoj petlji se na osnovu binarnog zapisa $b[]$ ($b[1]$ je cifra najmanje težine) izračunava dekadna vrednost d .

Pre ulaska u petlju i nakon svakog izvršenja prve petlje, među promenljivama važi invarijanta:
vrednost d jednaka je broju čiji je binarni zapis niz b[1...l]

Dokaz ovog tvrdjenja izvodimo indukcijom po broju izvršavanja petlje.

Baza: Pre ulaska u petlju promenljive imaju vrednost: $d = 0$, $l = 0$, pa tvrdjenje važi.

IH: Prepostavimo da je pre nekog izvršenja petlje vrednost d jednaka broju koji odgovara binarnom zapisu $b[1...l]$ i dokažimo da relacija važi i nakon tog izvršenja petlje:

Dekadni broj koji odgovara binarnom zapisu $b[1...l] + 1$ jednak je zbiru broja kojem odgovara binarni zapis $b[1...l]$ i broja $2^l \cdot b[l+1]$.

Na osnovu induktivne prepostavke promenljiva d pre ulaska u petlju ima vrednost kojoj odgovara binarni zapis $b[1...l]$, pa nakon izvršenja instrukcije $d := d + 2^l * b[l+1]$ i nakon izvršenja petlje promenljiva d ima vrednost kojoj odgovara binarni zapis $b[1...l] + 1$.

Uslov izlaska iz petlje se postiže, jer će l posle konačnog broja koraka dobiti vrednost k . Nakon izlaska iz petlje vrednost d jednaka je broju čiji je binarni zapis niz $b[1...k]$.

U drugoj petlji se izračunava oktalni zapis $o[]$ dekadnog broja d (pri čemu je $o[1]$ cifra najmanje težine). Pre ulaska u petlji i nakon svakog izvršenja druge petlje medju promenljivama vazi relacija:

$$d = t \cdot 8^i + m$$

gde je m ceo broj sa oktalnom reprezentacijom $o[1...i]$.

Dokaz izvodimo indukcijom po broju izvršavanja druge petlje. Pre prvog izvršavanja druge petlje promenljive imaju vrednost $t = d$, $i = 0$, $m = 0$, pa važi $d = d \cdot 8^0 + 0$.

Prepostavimo da pre nekog izvršenja druge petlje važi relacija $d = t \cdot 8^i + m$ i dokažimo da relacija važi i nakon tog izvršenja druge petlje:

$$d = (t \text{ div } 8) \cdot 8^{i+1} + m + (t \text{ mod } 8) \cdot 8^i$$

$$= \frac{t - (t \text{ mod } 8)}{8} \cdot 8^{i+1} + m + (t \text{ mod } 8) \cdot 8^i$$

$$= t \cdot 8^i - (t \text{ mod } 8) \cdot 8^i + m + 8^i \cdot (t \text{ mod } 8)$$

$$= t \cdot 8^i + m,$$

a to važi na osnovu induktivne hipoteze.

Uslov izlaska iz petlje se postiže, jer će t posle konačnog broja koraka dobiti vrednost 0. Nakon izlaska iz petlje važi: $t = 0$, $d = 0 \cdot 8^i + m$ tj. $d = m$, a u formulaciji invarijante m je dekadni broj čiju oktalnu reprezentaciju sadrži niz $o[]$.

Dakle, nakon izvršenja algoritma broj čiji je binarni zapis niz $b[]$ jednak je broju čiji je oktalni zapis broj $o[]$, čime je dokazana korektnost algoritma.

(II način:)

Algoritam KonvBinOkt2

Input $b[], k$ /* binarni zapis broja n i broj cifara binarnog zapisa $(3|k)$ */

Output $o[], l$ /* oktalni zapis broja n , l je broj cifara */

begin

$l=0;$

while $3*l < k$ do

begin

$$o[l+1]:=b[3*l+1]+2*b[3*l+2]+4*b[3*l+3];$$

$l=l+1;$

end

end.

Binarni zapis broja uvek možemo dopuniti nulama, tako da broj cifara bude deljiv sa tri. Zato možemo prepostaviti da je broj k uvek deljiv sa 3. Neka su $b[1]$ i $o[1]$ cifre najmanje težine nizova $b[]$ i $o[]$.

Pre ulaska u petlju i nakon svakog prolaska kroz petlju među promenljivama važi invarijanta:

$broj \ čiji \ je \ oktalni \ zapis \ o[1..l] \ jednak \ je \ broju \ čiji \ je \ binarni \ zapis \ b[1..3l]$
(l je tekuća promenljiva u petlji).

Dokaz izvodimo indukcijom po broju izvršavanja bloka naredbi u okviru petlje.

Baza: Pre ulaska u petlju je $l = 0$, pa tvrdjenje važi.

IH: Prepostavimo da je pre nekog izvršenja bloka naredbi vrednost dekadnog broja o čiji je oktalni zapis niz $o[1..l]$ jednak broju čiji je binarni zapis niz $b[1..3l]$ i dokažimo da ta relacija važi i nakon tog izvršenja bloka naredbi u okviru petlje:

Dekadni broj koji odgovara oktalnom zapisu $o[1..l+1]$ jednak je zbiru broja kojem odgovara oktalni zapis $o[1..l]$ i broja $8^l \cdot o[l+1]$.

Dekadni broj koji odgovara binarnom zapisu $b[1..3(l+1)]$ jednak je zbiru broja kojem odgovara binarni zapis $b[1..3l]$ i broja $8^l \cdot (b[3l+1] + 2b[3l+2] + 4b[3l+3])$.

Na osnovu induktivne prepostavke, broj čiji je oktalni zapis $o[1..l]$ jednak je broju čiji je binarni zapis $b[1..3l]$, a nakon izvršenja komande $o[l+1]:=b[3*l+1]+2*b[3*l+2]+4*b[3*l+3]$; važi $8^l \cdot o[l+1] = 8^l \cdot (b[3l+1]+2b[3l+2]+4b[3l+3])$, pa je broj čiji je oktalni zapis $o[1..l+1]$ jednak broju čiji je binarni zapis $b[1..3(l+1)]$, tj. za novu vrednost l (nakon komande $l=l+1$); važi da je broj čiji je oktalni zapis $o[1..l]$ jednak broju čiji je binarni zapis $b[1..3l]$, što je i trebalo dokazati.

Uslov izlaska iz petlje se postiže jer će $3l$ dobiti vrednost k posle konačnog broja koraka. Nakon izlaska iz petlje u nizu $o[]$ će biti smeštena oktalna reprezentacija broja čiji je binarni zapis niz $b[1..3l]$, tj. $b[1..k]$

4. Napisati algoritam za konverziju oktalnog zapisa nekog broja u heksadecimalni. Dokazati korektnost napisanog algoritma.

5. Napisati algoritam za određivanje najvećeg zajedničkog delioca dva prirodna broja i dokazati korektnost napisanog algoritma.

REŠENJE:

Lema. $\text{NZD}(a, b) = \text{NZD}(b, r)$, $r = a \bmod b$

Dokaz:

$$a = q \cdot b + r, \quad \text{NZD}(b, r) \mid b, \quad r \Rightarrow \text{NZD}(b, r) \mid a$$

$$\text{Dalje, } \text{NZD}(b, r) \mid a, \quad \text{NZD}(b, r) \mid b \Rightarrow \text{NZD}(b, r) \mid \text{NZD}(a, b)$$

Slicno,

$$r = a - q \cdot b, \quad \text{NZD}(a, b) \mid a, \quad b \Rightarrow \text{NZD}(a, b) \mid r$$

$$\text{Dalje, } \text{NZD}(a, b) \mid b, \quad \text{NZD}(a, b) \mid r \Rightarrow \text{NZD}(a, b) \mid \text{NZD}(b, r)$$

dakle,

$$\text{NZD}(b, r) \mid \text{NZD}(a, b), \quad \text{NZD}(a, b) \mid \text{NZD}(b, r) \Rightarrow \text{NZD}(a, b) = \text{NZD}(b, r)$$

sto je i trebalo dokazati.

Algoritam $\text{NZD}(m, n)$;

input: m, n ;

```

output: nzd; /* najveci zajednicki delioc brojeva m i n */
begin
    a:=max(m,n);
    b:=min(m,n);
    r:=b;

while r>0 do
begin
    r:=a mod b;
    a:=b;
    b:=r;
end;

nzd:=a;
end.

```

Invarijanta ove petlje je $\text{nzd}(m, n) = \text{nzd}(a, b)$.

Baza: Pre ulaska u petlju tvrdjenje važi, jer je $\text{nzd}(a, b) = \text{nzd}(\max(m, n), \min(m, n)) = \text{nzd}(m, n)$.

I_H:

Prepostavimo da tvrdjenje važi pre nekog izvršenja bloka naredbi u okviru petlje i dokažimo da važi i nakon tog izvršenja. Dakle, prepostavimo da pre nekog izvršenja bloka naredbi u okviru petlje važi $\text{nzd}(m, n) = \text{nzd}(a, b)$.

Nakon izvršenja bloka naredbi u okviru petlje, promenljiva a dobija vrednost $a' = b$, a promenljiva b vrednost $b' = a \bmod b$.

Kako vazi $\text{nzd}(a', b') = \text{nzd}(b, a \bmod b) = \text{nzd}(a, b)$ i kako je, na osnovu induktivne prepostavke $\text{nzd}(m, n) = \text{nzd}(a, b)$, sledi $\text{nzd}(m, n) = \text{nzd}(a', b')$, sto je i trebalo dokazati.

Nakon svakog izvrsenja bloka naredbi u okviru petlje promenljiva r ima strogo manju vrednost nego pre njega (jer je $r' = a \bmod b = a \bmod r < r$).

Dakle niz vrednosti promenljive r je strogo opadajuci niz nenegativnih celih brojeva, pa nakon konacnog broja koraka vrednost promenljive r dostici ce vrednost 0 i tada algoritam zavrsava sa radom.

Na osnovu svojstava invarijante, tada vazi $\text{nzd}(m, n) = \text{nzd}(a, b) = \text{nzd}(a, 0) = a$.

Dakle, nakon izvrsenja petlje promenljiva a ima vrednost $\text{nzd}(m, n)$, pa tu vrednost nakon komande $\text{nzd}:=a$ ima i promenljiva nzd, sto je i trebalo dokazati.

6. Napisati algoritam koji konvertuje binarni zapis broja u sam taj broj. Dokazati korektnost nisanog algoritma.

7. Algoritam elemente niza razlicitih brojeva A[1..k] sortira (u rastucem poretku) i rezultat smešta u niz B na sledeći način: u i-tom koraku ($1 \leq i \leq k$) određuje najmanji element niza A, upisuje ga u prvu slobodnu lokaciju u nizu B i taj element briše iz niza A. Konstruisati opisani algoritam i dokazati njegovu korektnost.

Algoritam sortiranje(A[1..k],B[1..k])

Input : A (niz), k

Output: B (sortirani niz)

```

begin
    i:=0;
    while i<k do /* while petlja (1) */
        begin
            i:=i+1;
            m:=1;
            l:=1;

```

```

while (l < k-i+1) do /* while petlja (2) */
begin
    l:=l+1;
    if (A[l] < A[m]) then /* Trazimo minimalni element niza A */
        m:=l;
    end;
    B[i]:=A[m];
    A[m]:=A[k-i+1]; /* Izbacivanje najmanjeg elementa niza A */
end;
end.

```

Invarijanta petlje je relacija izmedju promenljivih koja važi nakon svakog izvršenja bloka naredbi u okviru petlje.

Invarijanta petlje (2) je relacija $A[m] = \min_{j \in \{1, 2, \dots, l\}} A[j]$

Baza: Pre prvog ulaska u petlju to tvrdjenje važi jer je $m = 1$ i $l = 1$, pa je $A[1] = \min_{j \in \{1\}} A[j]$

IH: Prepostavimo da tvrdjenje važi pre nekog izvršenja bloka naredni u okviru petlje (tj. prepostavimo da važi $A[m] = \min_{j \in \{1, 2, \dots, l\}} A[j]$) i dokažimo da važi i nakon tog izvršenja bloka naredbi u okviru petlje. Neka su m' i l' vrednosti promenljivih m i l nakon sledeceg izvršenja bloka naredbi u okviru petlje. Postoje dve mogućnosti:

$A[l'] < A[m]$: tada je $m' = l'$ (i $l' = l + 1$), pa iz induktivne prepostavke $A[m] = \min_{j \in \{1, 2, \dots, l\}} A[j]$ sledi $A[m'] = A[l'] < A[m] = \min_{j \in \{1, 2, \dots, l'-1\}} A[j]$, odakle je $A[m'] = \min_{j \in \{1, 2, \dots, l'\}} A[j]$, što je i trebalo dokazati.

$\neg(A[l'] < A[m])$: tada je $m' = m$ (i $l' = l + 1$), pa iz induktivne prepostavke $A[m] = \min_{j \in \{1, 2, \dots, l\}} A[j]$ sledi $A[m'] = A[m] = \min_{j \in \{1, 2, \dots, l'-1\}} A[j]$. Kako je $A[l'] > A[m]$, sledi da je $\min_{j \in \{1, 2, \dots, l'-1\}} A[j] = \min_{j \in \{1, 2, \dots, l'\}} A[j]$, pa je $A[m'] = \min_{j \in \{1, 2, \dots, l'\}} A[j]$, što je i trebalo dokazati.

Dakle, važi $A[m] = \min_{j \in \{1, 2, \dots, l\}} A[j]$ nakon svakog izvršenja bloka naredbi u okviru petlje (2). Nakon svakog izvršenja bloka naredbi vrednost promenljive l povećava se za 1, a vrednosti promenljivih k i i se ne menjaju, pa promenljiva l u konačnom broju koraka dostiže vrednost $k - i + 1$, što znači da petlja staje sa radom nakon konačnog broja koraka. Kada petlja završi rad, promenljiva l ima vrednost $k - i + 1$, pa na osnovu svojstava invarijante sledi $A[m] = \min_{j \in \{1, 2, \dots, k-i+1\}} A[j]$.

Invarijanta spoljašnje petlje (1) je :

niz $B[1..i]$ je rastući i $\min_{j \in \{1, 2, \dots, k-i\}} A[j] > \max_{j \in \{1, 2, \dots, i\}} B[j]$ i skup $\bigcup_{j=1}^i \{B[j]\} \cup \bigcup_{j=1}^{k-i} \{A[j]\}$ je konstantan i jednak skupu elemenata početnog niza A .

Pre ulaska u petlju (1) niz B je prazan, pa je i rastući. Niz B je prazan, pa možemo smatrati da je minimalni element niza A veći od svakog, pa i od maksimalnog elementa niza B . Važi i $\bigcup_{j=1}^i \{B[j]\} \cup \bigcup_{j=1}^{k-i} \{A[j]\} = \bigcup_{j=1}^0 \{B[j]\} \cup \bigcup_{j=1}^{k-0} \{A[j]\} = \bigcup_{j=1}^k \{A[j]\}$, pa je ova unija upravo skup elemenata polaznog niza A . Dakle, tvrdjenje invarijante važi pre ulaska u petlju.

Prepostavimo da tvrdjenje invarijante važi pre nekog izvršenja bloka naredbi u okviru petlje (za vrednost i) i dokažimo da važi i nakon tog izvršenja (za $i' = i + 1$). Prepostavimo, dakle, da važi: niz $B[1..i]$ je rastući i $\min_{j \in \{1, 2, \dots, k-i\}} A[j] > \max_{j \in \{1, 2, \dots, i\}} B[j]$ i skup $\bigcup_{j=1}^i \{B[j]\} \cup \bigcup_{j=1}^{k-i} \{A[j]\}$ je jednak skupu elemenata polaznog niza A . Na osnovu svojstava petlje (2), važi $A[m'] = \min_{j \in \{1, 2, \dots, k-i'+1\}} A[j]$ (gde je m' nova vrednost promenljive m i $i' = i + 1$ nova vrednost promenljive i). Dakle, važi $A[m'] = \min_{j \in \{1, 2, \dots, k-i\}} A[j]$, pa je na osnovu induktivne prepostavke $A[m'] = \min_{j \in \{1, 2, \dots, k-i\}} A[j] > \max_{j \in \{1, 2, \dots, i\}} B[j]$, odakle sledi da je $B[i+1] = B[i'] = A[m'] > \max_{j \in \{1, 2, \dots, i\}} B[j]$, tj. niz $B[1..i']$ je rastući. Nakon prethodne iteracije važilo je $\min_{j \in \{1, 2, \dots, k-i\}} A[j] > \max_{j \in \{1, 2, \dots, i\}} B[j]$, pa nakon komande $B[i] := A[m]$; element $B[i'] = B[i+1]$ dobija vrednost $A[m']$ koja je bila minimum niza $A[1..k-i'+1]$ i koja postaje maksimum niza $B[1..i']$. Nakon komande $A[m] := A[k-i+1]$; iz niza $A[1..k-i+1]$ je izbačen minimalni element $A[m']$ (što nećemo posebno dokazivati), pa je minimum novodobijenog niza $A[1..k-i']$ veći (strogo veći, jer su svi elementi zadatog niza različiti) od minimuma niza $A[1..k-i]$ u prethodnoj iteraciji. Dakle, važi $\min_{j \in \{1, 2, \dots, k-i'\}} A[j] > \max_{j \in \{1, 2, \dots, i'\}} B[j]$.

Pored toga, nakon komande $B[i] := A[m]$; važi i $\bigcup_{j=1}^{i'} \{B[j]\} = \bigcup_{j=1}^i \{B[j]\} \cup \{B[i']\} = \bigcup_{j=1}^i \{B[j]\} \cup \{A[m']\}$ i nakon petlje `for 1:=m to k-i do A[1]:=A[1+1]`; iz niza $A[1..k-i'+1]$ je izbačen element $A[m']$, pa je skup $\bigcup_{j=1}^{k-i'} \{A[j]\}$ jednak razlici skupa $\bigcup_{j=1}^{k-i} \{A[j]\}$ nakon prethodne iteracije i skupa $\{A[m']\}$. Na osnovu induktivne pretpostavke, nakon prethodne iteracije važilo je da je skup $\bigcup_{j=1}^i \{B[j]\} \cup \bigcup_{j=1}^{k-i} \{A[j]\}$ jednak polaznom skupu elemenata niza A , pa (kako su svi elementi polaznog niza razliciti) važi i $(\bigcup_{j=1}^i \{B[j]\} \cup \{A[m']\}) \cup (\bigcup_{j=1}^{k-i} \{A[j]\} \setminus \{A[m']\}) = (\bigcup_{j=1}^i \{B[j]\} \cup \{B[i']\}) \cup (\bigcup_{j=1}^{k-i} \{A[j]\} \setminus \{A[m']\}) = \bigcup_{j=1}^{i'} \{B[j]\} \cup (\bigcup_{j=1}^{k-i} \{A[j]\} \setminus \{A[m']\})$, tj. taj skup je jednak skupu $\bigcup_{j=1}^{i'} \{B[j]\} \cup \bigcup_{j=1}^{k-i'} \{A[j]\}$ nakon tekuće iteracije, što dokazuje tvrdjenje invarijante.

U svakoj iteraciji vrednost promenljive i povećava se za 1, pa ona u konačnom broju koraka dostiže vrednost k i tada algoritam završava rad (dakle, algoritam terminira). Tada važi $i = k$, pa na osnovu svojstava invarijante važi²: niz $B[1..k]$ je rastući i skup $\bigcup_{j=1}^k \{B[j]\} \cup \bigcup_{j=1}^0 \{A[j]\}$ je jednak skupu elemenata početnog niza A , tj. niz $B[1..k]$ je rastući i skup $\bigcup_{j=1}^k \{B[j]\}$ je jednak skupu elemenata početnog niza A , što je i trebalo dokazati.